

Čo má zvládnuť predškolak?

Školská zrelosť nie je len o tom, či dieťa pozná písmená alebo čísla. Dôležité sú aj jeho schopnosti sústrediť sa, komunikovať, fungovať v skupine, zvládať emócie a postupne sa postarať o seba.

Prejdite si jednotlivé oblasti pokojne a bez porovnávania s inými deťmi. Každé dieťa dozrieva vlastným tempom.

Čo NIE je podmienkou

Čítanie, písanie ani počítanie. Tieto zručnosti sa dieťa v škole ďalej učí. To, že ich ešte pred nástupom úplne neovláda, samo osebe neznamena, že nie je pripravené na školu. Nenechajte sa vystrašiť tým, čo už vie susedovo dieťa.

1. Sústredenie

- ☐ Dokáže zostať pri jednej činnosti primerane dlhý čas, približne 15 – 20 minút.
- ☐ Dokáže dokončiť činnosť, aj keď ho po chvíli prestane baviť.

2. Reč a komunikácia

- ☐ Rozpráva v súvislých vetách.
- ☐ Dokáže prerozprávať, čo sa stalo.
- ☐ Rozumie jednoduchému pokynu zloženému z dvoch krokov.
- ☐ Jeho reči rozumejú aj ľudia, ktorí ho dobre nepoznajú.

3. Samostatnosť

- ☐ Dokáže sa primerane samo obliecť a najesť.
- ☐ Dokáže použiť toaletu a postarať sa o základnú hygienu.
- ☐ Vie si umyť ruky.
- ☐ Dokáže požiadať o pomoc, keď ju potrebuje.

4. Sociálne zvládanie

- ☐ Dokáže sa zapojiť do skupiny detí.
- ☐ Dokáže počkať, kým príde na rad.
- ☐ Postupne zvláda situácie, keď nevyhrá alebo sa veci nevyvíjajú podľa jeho predstáv.
- ☐ Dokáže sa s podporou dospelého dohodnúť alebo riešiť konflikt.

5. Emócie

- ☐ Dokáže s podporou dospelého zvládnuť sklamanie a frustráciu.
- ☐ Vie povedať alebo inak vyjadriť, že je nahnevaný, smutný či sklamaný.
- ☐ Postupne sa učí upokojiť po silnej emócii.

Nemusí zvládať všetky emócie samo. Dôležité je, že sa ich postupne učí zvládať.

6. Jemná motorika

- ☐ Drží ceruzku primeraným spôsobom.
- ☐ Dokáže obkresliť jednoduchý tvar.
- ☐ Dokáže strihať podľa čiary.
- ☐ Dokáže zapnúť gombík a zips.

7. Orientácia

- ☐ Rozumie základným pojmom ako vľavo – vpravo, pred – za.
- ☐ Orientuje sa v pojmoch včera – dnes – zajtra.
- ☐ Pozná základné farby a tvary.

Kedy sa poradiť o odklade?

Odklad školskej dochádzky nie je prehra. Rovnako však nie je riešením každej jednej ťažkosti. Dôležité je pozerieť sa na celkovú pripravenosť dieťaťa, nie na jednu konkrétnu zručnosť. Pozornosť si zaslúži napríklad situácia, keď:

- ☐ dieťa patrí medzi najmladšie v ročníku a zároveň máte pochybnosti o jeho pripravenosti,
- ☐ pri činnostiach sa výrazne ťažšie sústreďí a rýchlo sa vzdáva,
- ☐ jeho reč alebo porozumenie sú výrazne oslabené,
- ☐ má dlhodobo veľké ťažkosti fungovať v skupine alebo riešiť konflikty,
- ☐ bežný program materskej školy ho výrazne vyčerpáva.

Samotná jedna z týchto vecí ešte nemusí znamenať, že dieťa potrebuje odklad. Je vhodné pozrieť sa na situáciu v širších súvislostiach a podľa potreby ju konzultovať s materskou školou a odborníkmi.

Čo dôvodom na odklad nie je samo o sebe

Drobná postava, hanblivosť ani to, že dieťa ešte nepozná písmená. Pri rozhodovaní je dôležitejšia celková pripravenosť dieťaťa než jedna vlastnosť alebo konkrétna vedomosť.

Čo chcem prebrať s pani učiteľkou

- ☐ Ako sa moje dieťa sústreďí pri činnosti?
- ☐ Ako funguje medzi ostatnými deťmi?
- ☐ Ako zvláda konflikty a sklamanie?
- ☐ Ako komunikuje a rozumie pokynom?
- ☐ V ktorých oblastiach je samostatné?
- ☐ Čo by podľa vás ešte potrebovalo podporiť?
- ☐ Ako zvláda bežný režim materskej školy?
- ☐ Je niečo, čo by sme mali pred nástupom do školy sledovať alebo podporovať?

MOJE POZNÁMKY Z ROZHOVORU

Na záver

Školská zrelosť nie je súťaž. Ak si pri niektorej oblasti neviete dať „□“, nemusí to znamenať problém. Tento zoznam má slúžiť ako pomôcka na zamyslenie a rozhovor — nie ako test, ktorý musí dieťa celý splniť. Cieľom nie je mať pred školou dieťa, ktoré vie všetko. Cieľom je vedieť, čo už zvláda a kde ešte potrebuje podporu.